

SLOVENSKI SOKOL.

GLASILO SLOVENSKE SOKOLSKÉ ZVEZE.

ŠTEV. 1.

V LJUBLJANI, 25. JANUARJA 1911.

LETO VIII.

Slovenski sokolski domovi.

Sokolska misel se leto za letom krepkeje razvija in ukoreninja med Slovenci ter neprestano napreduje. O tem nam priča mnogobrojna slovenska sokolska organizacija, ki bi pa lahko delovala še uspešneje, ako bi imela vsa društva primerne telovadnice. Neprimerni prostori so večidel vzrok, da se ne more slovenski Sokol pospeti še više in drzneje v zrak. Ta nedostatek so spoznala tudi društva sama in so pričela zbirati stavbne sklade in ustanavljati stavbne odseke, ki se jim je poverila naloga, skrbeti za zgradbo lastnega krova.

Prvi slovenski sokolski dom se je dvignil leta 1908. v preprosti vasi Žireh v Poljanski dolini, drugi dom sl je pa zgradil l. 1909. celjski Sokol v Gabrju na periferiji ogroženega Celja in ga slavnostno otvoril

14. avgusta 1910. Poleg tega sta bila dograjena in otvorjena v preteklem letu še dva sokolska doma na slovenskem ozemlju.

V lepi, toda od tujega življa ogroženi Zagorski dolini si je postavil zagorski Sokol svoj dom, ki je za okrepljenje ondotnega Slovenstva neprecenljive važnosti. Sokol v Zagorju je imel sicer svojo telovadnico, ki mu jo je sezidal in brezplačno prepustil takoj ob ustanovitvi (l. 1890.) prvi društveni starosta Matija Medved. Toda ta je postala za živahno delujoče društvo kmalu

pretesna. Že l. 1898. so se menili društveniki o lastnem ognjišču. Ta misel je za nekaj let zaspala; leta 1906. pa je oživela nanovo. Marljivo so se pričeli zbirati doneski in l. 1908. se je ustanovil stavbni odsek z nalogo, da prične z zgradbo takoj prihodnje leto. „Zagorska posojilnica“ je darovala obsežno stavbišče. Društveni člani so z mravljinjo pridnostjo donášali prispevke; posamezniki so prispevali celo večje vsote ter tako omogočili, da je poplačana že polovica stroškov, ki

znašajo nad 60.000 kron. — Zagorski sokolski dom je ponosito in trdno zidano enonadstropno poslopje. Leži ob okrajni cesti in ugaja očem po svoji zunanosti in notranjosti. Svojemu namenu ustreza popolnoma. Takoj pri glavnem vhodu na desno je svetla in prostorna te-

Zagorski „Sokolski dom“.

lovadnica, ki je 17 m dolga, 10.5 m široka in 8 m visoka. Opremljena je z vsem potrebnim orodjem in ima galerijo, moško in žensko oblačilnico. Na desni strani veže zadaj vodi stopnišče na galerijo in v veliko dvorano, ki jo je prepustil Sokol „Glasbenemu društvu“; v zgornjem nadstropju so pa potrebni stranski društveni prostori in dvorana „Bralnega društva“.

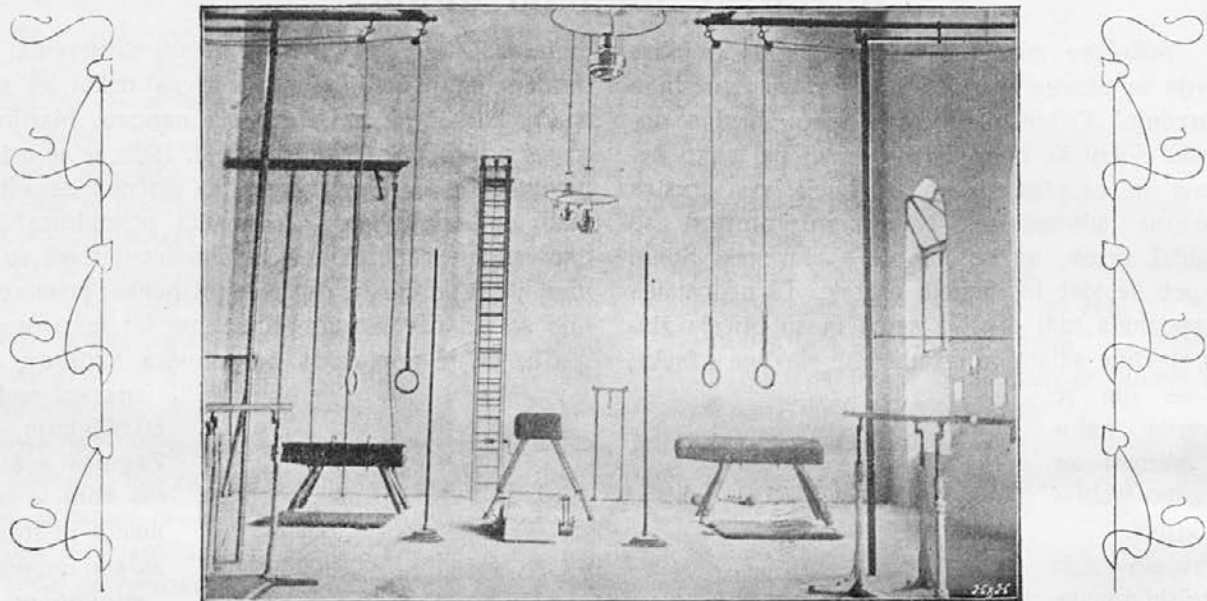
Skromnejši je pod skalnatimi Karavankami telovadni dom tržiškega Sokola, zgrajen z majhnimi sredstvi vsled nujne potrebe. Do lanskega leta

tržiški Sokol sploh ni imel telovadnice. Vzdrževala ga je sokolska zavednost članov, ki so telovadili poleti na prostem, pozimi so pa morali pač telovadbo opustiti. Za prepotrebno telovadnico se je pa pričelo nabirati takoj ob ustanovitvi. S pomočjo izventržiških Slovencev so si postavili požrtvovalni tržiški Sokoli svoj krov pod prijaznim, zelenim gričem zunaj Tržiča ob dovozni cesti na kolodvor. Pritlična stavba ima preprosto zunanje lice, toda znotraj je jako pripravno urejena. 170 m²

Sokol. Vsi trije domovi so že skoraj dograjeni in bodo odprti še letošnje leto.

Tako se bliža slovensko Sokolstvo polagoma izpolnitvi svoje tihe želje, da bi imelo vsako društvo svojo lastno streho, kjer bi lahko delovalo samostojno, svobodno in neodvisno od krajevnih in političnih odnošajev.

Slovenski sokolski domovi naj bodo vzgajališča Sokolstva, sedež goreče ljubezni do naroda in hramovi odkritosrčnega bratstva, trdnjega od zlata.

Telovadnica v zagorskem „Sokolskem domu“.

zavzema zračna, 7 m visoka telovadnica, ki ima galerijo, oblačilnico in najpotrebnejše orodje. Pred telovadnico sta dve sobi za hišnega oskrbnika, pod njo pa prostorne kleti. Tržiški Sokol je otvoril svoj dom 27. februarja 1910. s skromno domačo slavnostjo, slavnostna otvoritev se je pa vršila 11. septembra 1910. Zgradba je stala 17.000 K, stavbišče je podaril inženir brat Karel Pollak.

Lastni telovadni dom so si pričeli graditi lani tudi domžalski, ilirskobistriški in prvaški

Sedem sokolskih domov stoji na slovenskem ozemlju — sedem narodnih trdnjav, v katerih se vzgaja zdravo in krepko pokolenje, ki množi silo in moč naroda ter veča njegovo samoobrambo. Zgradila jih je sokolska požrtvovalnost in smotrna delavnost s težko utrpanimi prihranki in krvavimi žulji, zato bodo pa tem trdnjši jez proti sovražni poplavi.

Dr. Gv. S-c.

DR. MIROSLAV TYRŠ:

Telovadba v estetičnem oziru.

(Dalje.)

B. Kar se tiče *barve*, je znano, da ima vsaka izmed njih svoj poseben značaj in da mora seveda tudi v tem oziru s predmetom, ki mu jo dajemo, biti v skladju.

Ako postavimo n. pr. dve enako veliki ploskvi rumeno in modro poleg sebe in ju primerjamo po vtisku, ki ga delata na nas, spoznamo gotovo, da je čista rumenina po svojem značaju svetla,

topla, bodra, nekako vzdramljajoča in razvnelajoča, obenem pa bleščeča in sijajna, nekako se nam vsiljujoča, modrina pa se kaže senčna, hladna, žalostna barva, uspavajoča, temna in skromna in kakor v daljo se umikajoča. V vseh teh ozirih sta torej ti barvi popolni nasprotji; da, tudi pri praktični uporabi se kažeta taki: rumenina se lahko umaže, je na grobih tvarinah neznosna, modrina pa

laže prenese madeže in je tudi pri grobejših tvarinah umestna*). Čista rdečina pa, ki ne vleče niti na modro niti na rumeno, leži nekako med obema, ni niti tako bleščeča in topla kakor rumenina, niti tako temna in hladna kakor modrina, ni niti prevsiljiva niti umikajoča se, raje nekako rezervirana, in vendar najenergičnejša, je kakor vrhunec, h kateremu težita kakor rumenina (skozi oranžno) tako modrina (s prehodom v vijoličasto); prenese tudi nekoliko grobejšo tvarino in lažje madeže.

Izmed mešanih barv ima *oranžna* (sestavljena iz rumene in rdeče) lastnosti svojih elementov in o *vijoličasti* (zložena iz rdeče in modre) velja isto, le da se prva naklanja bolj k rumeni, druga bolj k modri. Pri obeh teh barvah spoznamo sicer na prvi pogled dele, iz katerih se skladata.

je belina sorodna rumenini, črnina modrini in sivina zeleni.

Na te lastnosti se je treba tudi ozirati, ko za ta ali oni predmet izbiramo barvo, dasi seveda odločajo tudi druge okolnosti, o katerih izpregovorimo tu, kolikor je treba. Potemtakem barvamo stene zeleno, rjavo ali sivo, ker se te barve najboljše prilegajo predmetu in namenu; nočemo, da bi na kak način izzivale pozornost nase in se prelahko mazale; za srajco izberemo makar energično rdečino in ji damo vijoličast nadih, da njeno vsiljivost še zmanjšamo; turobnost, ki bi jo mogla povzročiti modrina v vijoličasti, pa zopet oživljamo z belim ovratnikom in pod.

Toda ni treba samo, da prikladno izberemo posamezne barve, ličnost zahteva predvsem tudi,

Tržiški „Sokolski dom“.

Ne tako pri čisti *zeleni*, pri kateri ne opazimo niti sledu modrine niti rumenine. Obe ti temeljni barvi sta v njej takorekoč izginili. Potemtakem zelen nima nobene izmed lastnosti teh barv; ni niti topla niti hladna niti vsiljiva niti umikajoča se, je docela mirna, prilega se na grobe tvarine in na najnežnejše. — *Rjava* barva naposled je kot otemnela oranžna topla in če ne bodra, pa mirna, skromnejša in se manj lahko umaže.

Bela, črna in siva so le v nepravem zmislu besede barve, zato jih navajamo šele na koncu. *Belina* je svetla, vesela in sili v oko; *črnina* temna, žalostna in umikajoča se; *sivina*, ki je med njima je zmerno svetla, raje polužalostna, niti vsiljiva niti umikajoča se. Iz tega se vidi, da

da se sestava barv izvrši po gotovih zakonih.

V tem pogledu razločujemo barve v svetle in temne, tople in hladne, in jih sestavljamo naposled z ozirom na lastno barvno ali kromatično nasprotje.

a) *Svetle* barve se imenujejo bela, rumena, oranžna in rumenozelena, *temne* črna, vijoličasta in modrozeleno. Zelena, siva in rdeča se smatrajo za *srednje*. Pri rjavi odločuje, ali se naklanja bolj k rumeni ali bolj k črni. V vseh teh primerih je treba misliti nekako srednjo odliko take barve, n. pr. tako sivo, ki je nekako v sredi med belo in črno. Ti dve nazadnje imenovani barvi nimata seveda nobenih različnih stopenj

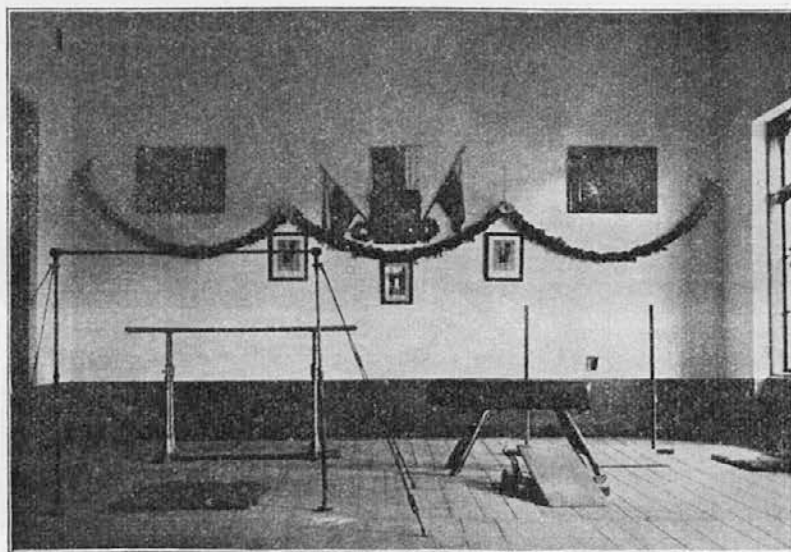
*) Pomislino na rumene klobuke, ki so jih morali bankrotniki nositi za kazen, in pa modre suknje vojakov.

(Opomba v izvirniku.)

svetlosti in temnosti. Za pravilo pa velja, da se *svetle in temne barve ne smejo brez važnih vzrokov postaviti poleg sebe*, in to tem manj, čim večje je njih nasprotje. Kako bi se videlo n. pr. to, ko bi k belim stenam telovadnice zdolaj okoli naslikali črn obrobek! Ako je podlaga stene svetlorjava, ne smemo morda vijoličastega vzorca široko naslikati nanjo. Podobno se je k prejšnjemu svetlemu sokolskemu blagu podala samo oranžno-rdeča tibetna srajca. Sedanje blago, takozvani rouge, pa ima vijoličast nadih, prehaja torej že na temno stran, in potemtakem se mora za ostalo obleko izbrati tudi temnejše blago*).

b) Za *tople* barve veljajo rumena, oranžna, rdeča in rumenozelena, za *hladne* modra,

barve kjerkoli, n. pr. na steni, navpično poleg sebe: ta spojitev bo zoprna, dasi takoj uvidimo, da čisto barvno nasprotje tu nikakor ni neugodno. Bolje bi že učinkovalo, ko bi bile proge ene barve, n. pr. rumene, mnogo ožje, ali pa bi bil fin vzorec ene barve na podlagi druge barve; najbolje pa bo, če jih ne denemo neposredno poleg sebe, ampak jih ločimo s kakšno srednjo, nevtralno barvo, n. pr. s sivo, ki ni niti topla niti mrzla. Naša sedanja srajca z vijoličastim nadihom se nagiba na hladno stran; mislimo si sedaj k njej sivorjave hlače z odločno toplim nadihom, brez jermenja, in ogrnimo si jopič tako, da ga je spredaj komaj videti, in vtisk ne bo posebno ugoden; skoro enako

Telovadnica v tržiškem „Sokolskem domu“.

vijoličasta (in še tudi rdečevijoličasta) ter tudi modrozeleni. Čista zelen je tudi v tem oziru nekako *srednja*. Belina in sivina, ki same na sebi nista niti topli niti mrzli, dobivata topel ton, ako jima topla, in hladna, če jima hladna barva daje kakšen nadih. Tudi črnina nima v tem pogledu določnega značaja, toda prej se naklanja na stran hladnosti. — Tudi tu pa velja pravilo, da se *tople barve ne smejo dejati poleg hladnih neposredno in v enaki obsežnosti, in to tem manj, čim toplejša je topla in čim hladnejša je hladna barva*. Mislimo si n. pr. enako široke proge rumene in vijoličaste

velike ploskve hladne in tople se stikajo tu docela neposredno. Bolje že bo, če oblečemo jopič, ker postane tako prostor obeh barv bolj neenak, in še bolj, ako vzamemo črn jermen, ker potem črnina obe barvi razloči vsaj v vodoravni smeri. Namesto vrvic pa bi bila seveda mnogo boljša gosta vrsta belih kovinskih gumbov, ki bi potem ločili kakor jopič tako srajco in obenem oživljali delno enoličnost, katera nastaja vsled tega, ker se na naši obleki nahajajo same nedoločne in lomljene barve. Vsak čuti, kako že beli ovratnik deloma tu oživlja obleko, kakor smo omenili že zgoraj. (Dalje prih.)

*) Zakon, da spadajo temne barve dol, svetle gor, ima samo omejeno veljavo. Seveda, strop ne sme biti temnejši nego stena, ker bi se zdel potem preveč težak, kakor bi težko nad nami visel in nas tlačil. Kjer pa ni takih okolištin, ki nas teže spominjajo na podobno očitni način, ne velja to vsaj ne v polni strogosti. Klobuk more biti temnejši nego obleka, toda tudi to ima svoje meje. K docela beli obleki se vendar prilaga prej črna obuvalec nego širok črn klobuk.

(Opomba v izvirniku.)

Proste vaje za II. hrvatski vsesokolski zlet v Zagrebu 1911.

Temeljna postava: Spetna stoja, priročiti, roki stisnjeni v pest.

Casomerje: I. 1, 2, 3, 4
 II. 1, 2, 3, 4
 III. 1, 2, 3, 4
 IV. 1, 2, 3, 4 } ($\frac{4}{4}$ takti)

Mera (hitrost): Po godbi.

Opomba 1. Prve štiri sestave imajo po štiri takte; vsaka sestava se izvaja osemkrat. Peta sestava ima osem taktov in se izvaja štirikrat.

2. Po osmi izvedbi prvih štirih sestav preidejo telovadci v odmor, in sicer pri prvi sestavi na 3. četrtinko, pri drugi na 4. četrtinko zadnjega takta, pri tretji in četrti sestavi pa po 4. četrtinki zadnjega takta. „Odmor“ napravijo tako, da izvedejo predkoračno stojo z desno in položijo roke (zaročno skrčene) na hrbet. Po peti sestavi ostanejo telovadci v pozoru.

3. Kakor hitro zazvene po prvi, drugi, tretji in četrti sestavi prvi glasovi fanfare naslednje sestave, zavzamejo telovadci brez povelja „pozor“ (temeljno postavbo).

4. Če ni drugače predpisano, sta roki stisnjeni v pest.

Prva sestava.

- I. 1. (Prste rok iztegniti —) predročiti z levo (položaj dlanji), skrčiti predročno not z desno (dlan se v palčjem položaju položi na levo stran prsi, palec in komolec sta v višini ramen);
2. odročiti (po najkrajši poti, položaj dlanji);
3. zmerni predklon (za 45° odprti roki sta vsled predklona v palčjem položaju);
4. vzklon — priročiti s ploskom na stegna.
- II. 1. Zanožna stoja z desno — (roki stisniti v pest —) predročiti (palč. pol.);
2. z levo drža — vzročiti z desno z lokom dol (palč. pol.);
3. izpad z desno naprej (s topotom) — skrčiti zaročno not, desna z lokom naprej (roki se položita na hrbet, desno predlaktje čez levo, palci zgoraj);
4. drža.
- III. 1. Poluobrat v levo (na obeh petah; z napetjem desne) v odgib z levo (brez topota) — suniti v stran (palč. pol.);
2. s prisunkom desne spetna stoja — predročiti na levo gor, desna z lokom dol (palč. pol.; trup se zasuje nekoliko na levo in zmerno zakloni, pogled na pesti rok);
- 3., 4. drža.
- IV. 1. a) Počep odnožno z levo (obe nogi na prstih) — skrčiti zaročno (palč. pol.);
- b) s prisunkom leve spetna stoja — suniti v stran (palč. pol.);
2. priročiti;
- 3., 4. drža.

Druga sestava.

- I. 1. Zanožiti z levo (kar najviše, trupa ni predklanjati) — zaročiti (palč. pol.);
2. s predkorakom z levo v zanožno stojo z desno — skrčiti: odročno z levo (pest nad ramenom, dlan

spodaj), predročno not z desno (pest pri levem ramenu, palec na levi strani prsi v višini ramen, dlan spodaj; komolec v višini ramen);

3. poluobrat v desno na prstih desne in na peti leve noge, s prisunkom leve spetna stoja — mahnuti v odročnje (z obema: leva se iztegne ob nepremični gornji lehti, desna se iztegne ob nepremični gornji lehti v predročnje in nato cela iztegnjena pomakne v odročnje, palčji pol.);
4. drža.
- II. 1. Vzročiti z lokom dol z desno (pal. pol.), skrčiti zaročno not z levo (predlaktje vodoravno na hrbtu, palec zgoraj);
2. odnožna stoja z desno — suniti gor ven z levo, odročiti dol z desno (palca zgoraj);
3. prednožiti not z desno — odročiti dol z levo in vzročiti ven z desno (palca zgoraj);
4. drža.
- III. 1. Cel obrat v levo na prstih leve v zanoženje z desno — vzročiti, desna z lokom dol (palč. pol.);
2. s prinoženjem desne čepenje (uleknjen križ) predročiti dol not (položaj hrbtne, desno zapestje na levem, znači vklenitev rok);
3. drža;
4. skrčiti predročno not (pesti se v hrbtnem položaju s palci dotikajo prsi; roki sta skrižani, kakor pri 2.; prehod se izvede tako, da skrčimo roke in zasukamo desno zapestje nad levim, lehti so vodoravno skrčene; znači pripravo za raztrganje okov).
- IV. 1. Vzravnavna, z vskokom razkoračna stoja — mahnuti v stran (udariti vodoravno, palč. pol.; znači raztrganje okov);
2. drža;
3. z vskokom spetna stoja — priročiti;
4. drža.

Tretja sestava.

- I. 1. Predročiti (palč. pol.);
2. zasuk trupa v desno (za 90° ; stopali nog ostaneta na mestu v spetni stoji) — drža z levo tako, da je po zasuku trupa v odročnju, desna skozi vzročnje v odročnje (palč. pol., pogled na desno pest);
3. zasuk trupa v levo (za 90°) — vzročiti (desna z lokom dol; palč. pol., pogled gor);
4. drža.
- II. 1. Izpad z desno v stran (s topotom) — odročiti z levo (položaj dlanji), namer na vnanji udar z desno (pest z dlanjo na vratu, pogled na levo roko);
2. s poluobratom v levo (na petah), predgib z levo (brez topota) — vnanji udarec z desno (kakor pri boksu: roko izegnemo, skozi vzročnje ven zamahnemo ž njo od desne proti levi poševno dol in jo ustavimo na levi strani trupa, pest na rebrih, palec zgoraj*) — skrčiti odročno z levo

*) Udarcu damo poudarka s tem, da tudi desno ramo naprej rinemo in desno nogo hitro napnemo, prehajajoč v predgib z levo nogo.

(hrbni položaj, dlan nad ramenom v višini ušesa);

3., 4. drža.

III. 1. Spodnja brca z desno (kakor pri boksu, zaklon*), — suniti (udariti) v zaročenje ven (dlani spredaj);

2. cel obrat v levo na prstih leve noge v čepno oporo zanožno z desno (roki odprti se s konci prstov opirata na tla; pogled naprej);

3., 4. drža.

IV. 1. Poklek z desno (prsti desne noge ostanejo na mestu) — vzročiti ven (palca zadaj, pogled gor);

2. drža;

3. vzravnavna, s prisunkom desne spetna stoja — odročiti z loki not (palčki pol.);

4. priročiti.

Četrta sestava.

(Dlani odprte izvzemši položaje III. 1., 2.)

I. 1. Umik z desno (stegno leve noge se upogne za 45°) — zmerni predklon — predročiti dol (hrbni položaj);

2. poluobrat v desno (na desnih prstih in na levi peti) — z napetjem leve v odgib z desno (brez topota) — odročiti, z desno z lokom gor (dlanji pol.), leva se dvigne v odročanje po najkrajšem potu (hrbni položaj, pogled na levo roko, trup nagnjen nekoliko na desno);

3., 4. drža.

II. 1. Poluobrat v levo v zanožno stojo z desno — z levo drža, vzročiti z desno (hrbni položaj);

2. s prisunkom desne spetna stoja — zaročiti ven, desna z lokom naprej (dlani zadaj);

3. vzročiti z levo (skozi priročanje in predročanje; palčki pol.), odročiti z desno (skozi priročanje; položaj dlanji, pogled na desno roko);

4. drža.

III. 1. (Roki v pest) — izpad z desno v stran — vnajni udarec z desno (na rebra mišljenega nasprotnika) v predročanje z desno dol ven (desno je tu najprej skrčiti predročno not v namer, da se dotika pest sredine prsi, in potem ž njo udariti dol ven, mazinec zgoraj; desna roka je naposled vzporedna s stegnom desne noge), skrčiti zaročno not z levo (predlaktje na hrbet, palec zgoraj), pogled na desno stran;

2. drža;

3. (dlan odpreti) — z nogama drža, predklon — predročiti (dlani znotraj, desni komolec pri desnem kolenu);

4. z nogama drža, vzklon — odročiti z levo (položaj hrbtni), skrčiti odročno z desno (dlan nad ramenom, pogled na levo roko).

IV. 1. S prisunkom desne v vzpon v spetni stoji — z rokama drža, pogled še vedno na levo roko;

2. poluobrat na prstih desne v levo, izpad z levo naprej — suniti naprej gor z desno (dlan naprej,

dvignjena pokonci, znači lučaj kamena) — zaročiti z levo (dlan zadaj);

3. drža;

4. s prisunkom leve v spetno stojo — priročiti.

Peta sestava.

I. 1. Prednožna stoja z levo — predročiti (roki v pest, palčki pol.);

2. drža;

3. umik z levo (tako daleč, da je stegno desne vodoravno) — skrčiti zaročno z levo (predlaktje vodoravno, palec zgoraj), vrhno kritje z desno (predlaktje vodoravno, pred čelom, dlan spredaj);

4. drža.

II. 1. Vzravnavna v zanoženje z levo — skrčiti zaročno z desno (palec zgoraj), z levo drža;

2. izpad z levo naprej — suniti z levo naprej gor (palec zgoraj), z desno drža;

3. z nogama drža — suniti z desno v stran (palec zgoraj), z levo drža (pogled na desno roko);

4. drža.

III. 1. S poluobratom na petah v desno in napetjem leve odkoračna stoja z levo — vzročiti ven (palca zadaj);

2., 3. drža;

4. s prisunkom leve spetna stoja — z rokama drža.

IV. 1. Z zakorakom z desno preža z desno nazaj (= preža z levo naprej, točno po boksu**);

2. drža;

3. namer na vrhni sunek z desno (po boksu z zagibom z desno nogo***);

4. predgib z levo (brez topota, z napetjem desne) — vrhni sunek z desno*** (dlanji položaj) — namer na vrhni sunek z levo;

V. 1. Opora čepe zanožno z desno;

2. vzpora ležno za rokama (pogled naprej);

3., 4. drža.

VI. 1. Vzpora ležno za rokama odnožno z desno (odnožiti z desno za 90°, prsti rok in prsti desne noge v isti črti, križ uleknjen);

2. drža;

3. s prinoženjem desne vzpora ležno za rokama;

4. vzpora ležno za rokama odnožno z levo (z odnoženjem z levo).

VII. 1. S prinoženjem leve vzpora ležno za rokama;

2. vzpora čepe (roki med kolena, peti skupaj);

3. vzravnavna — vzročiti (roki v pest, palčki polož., pogled na pesti);

4. drža.

VIII. 1. Zanožna stoja z levo not — (dlani odpreti) odročiti (hrbni položaj);

2. cel obrat v levo na prstih v prednožno stojo z levo ven — z rokama drža;

3. s prisunkom leve spetna stoja — priročiti s ploskom na stegna;

4. drža (roki v pest).

*) Z desno nogo brnemo naprej. Pri tej brci ostane leva noga skrčena, desna noga ostavi svoje mesto v izpadu, se skrči ter se v hipu, ko gre mimo leve noge, krepko iztegne, tako da je naposled v prednoženju oddaljena 20 cm od tal, prsti nog so obrnjeni docela na desno, peta na levo, noga je v gležnju močno skrčena, torej prsti dvignjeni v smeri proti golenu. Obenem z brco noge (v hipu, ko nogo iztegnemo) udarimo z rokama v zaročenje ven (dlani spredaj) ter se nagnemo nazaj (zaklon).

**) Glej v „Slovenskem Sokolu“ iz l. 1906. na str. 90.

***) Glej v „Slovenskem Sokolu“ iz l. 1906. na str. 91.

Raznoterosti.

Slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani leta 1913. Odbor Slovenske sokolske zveze je sklenil v svoji seji dne 22. januarja 1911., da je ob priliki petdesetletnice ljubljanskega Sokola l. 1913. prirediti III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani. Zadnji, drugi vsesokolski zlet je bil v Ljubljani l. 1904. Velikansko slavlje sokolskega dela je bil ta zlet, ali tretji zlet ga mora visoko nadkriliti. Iskreno se veselimo, da bomo na tem zletu bratsko mogli stisniti bratske desnice predragim nam slovenskim sokolskim bratom iz daljne Amerike, ki so nam že obljubili svoj prihod. Dika bodo našemu zletu in dali mu bodo poseben pomen. Ni pa dvoma, da bomo imeli veliko radost, pozdraviti na zletu tudi bratske Sokole drugih slovanskih narodov. Nadejamo se, da bomo videli na svojem zletu tudi njih delo in da nam v vzornem nastopu pokažejo svoje napredke. Njih udeležba in njih nastop bosta povišala sijaj našega zleta. Toda udeležba večjih mas Sokolstva drugih slovanskih narodov je pridržana vseslovanskim sokolskim zletom, kakršen bo drugo leto v Pragi in kakršnega je Slovenska sokolska zveza priglasila Zvezi slovanskega Sokolstva za l. 1917. v Ljubljani, — na slovenskem vsesokolskem zletu l. 1913. pa pripade slovenskemu Sokolstvu prva in največja naloga. Naše geslo bodi torej: Slovensko Sokolstvo **mora** ob prihodnjem III. zletu **samo** nastopiti v **večjem številu** pri slavnostnem izprevodu in pri javni telovadbi, nego je pri drugem l. 1904. nastopilo skupaj z brati Čehi in Hrvati! Pa ne samo v večjem številu! Tudi na III. zletu pokazano **delo** mora visoko prekositi delo II. zleta. Daleč še se bo morda videl komu prihodnji zlet, celi dve leti in pol je še do njega. Toda naloga je velikanska in če se priprave začno takoj, se niso začele prekmalu! Priprave v posameznih društvih, **za nje vse obvezna udeležba na zletu**, pa naj se prično s tem, da se bratje telovadci vedno polnoštevilno udeležujete društvene telovadbe in s podvojeno skrbnostjo in vestnostjo, vztrajnostjo in energijo vršite vsakdanje delo sokolsko, pa se krepko zavzamete tudi za to, da se vaš krog kar najbolj razširi in se vedno več in več novih bratov pridruži sokolskemu vašemu delu. Tako postavite najboljši temelj za

nadaljnje priprave, najboljšo podlago za zlet sam: bodi mu popoln uspeh! Na zdar!

Hrvatski vsesokolski zlet l. 1911. in češki vsesokolski zlet l. 1912. Prihodnja tri leta čakajo češke, hrvatske in slovenske Sokole, zvezane z intenzivnimi bratskimi vezmi med seboj, velike naloge. L. 1911., 1912. in 1913. bo zapored II. hrvatski, VI. češki in III. slovenski vsesokolski zlet. Češki vsesokolski zlet l. 1912. bo obenem vseslovanski sokolski zlet, obvezen za vse zveze, združene v Zvezi slovanskega Sokolstva. Da se udeleže v kar največjem številu slovenski Sokoli češkega in obenem vseslovanskega zleta v Pragi, v to jih veže že disciplina do Zveze slovanskega Sokolstva, ko bi ne imeli že tako za to povoda več kot dovolj: hvaležne ljubavi do vzornega češkega Sokolstva, ki nam je že tolikrat izkazalo svojo ljubezen s svojimi poseti in nad vse požrtvovalno že tolikokrat podalo krepko svojo roko v pomoč. Istotako pa se razume sama po sebi častna naša dolžnost, da kar najštevilneje obiščemo najbližje svoje brate, hrvatske Sokole ob njih sokolskem prazniku, se ž njimi poveselimo njih napredka, še bolj utrdimo medsebojne bratske vezi ter se vzajemno okrepimo in izpodbudimo k nadaljnjemu, še krepkejšemu sokolskemu delu.

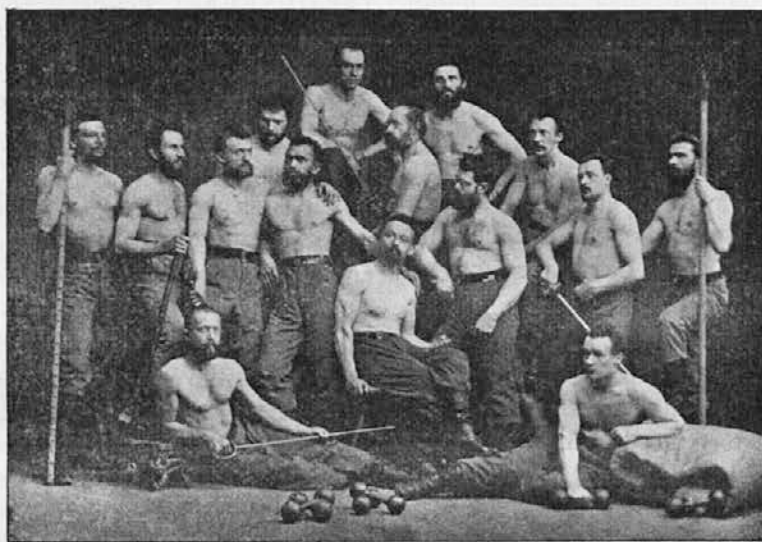
Drugi hrvatski vsesokolski zlet v Zagrebu se bo vršil v **dneh 12.—15. avgusta** 1911. Načrt sporeda njegovega je naslednji: 12. avgusta: cel dan prihod in sprejem gostov; ob 8. zvečer sokolski komerz na vrtu Sokola in Kola. 13. avgusta: ob 6. zjutraj izkušnje na telovadišču; ob 11. izprevod po mestu; ob 12. pozdrav župana pred umetniškimi paviljonom in odgovor staroste Hrv. sok. zveze; ob 1. banket za sokolske reprezentante in vabljenе goste; ob 4. javna telovadba na telovadišču; ob 8. slavnostna predstava v gledališču, koncert na vrtu Sokola in Kola; ob 9. ples v Streljani. 14. avgusta: ob 7. tekme; ob 8. obisk pokopališča, poklon ustanovitelju hrvatskega Sokolstva dr. Jos. Fonu in položitev vencev na grobove F. Hochmana, dr. Miletića in dr. Bošnjakovića; ob 10. ogled mesta; ob 12. banket meščanstva zagrebskega reprezentantom Sokolstva; ob 3. izleti v Šestine, Maksimir, Gračane, Remete in Samobor; ob 8. predstava v gledališču; ob 8. veselica „Zagrebačkog Zbora“; ob 9. raut gospá. 15. avgusta: ob 6. zjutraj izkušnje, ob 8. ogled mesta; ob 10. seja Zveze slovanskega Sokolstva; ob 4. javna telovadba; ob 8. ljudska zabava in poslovičev od gostov. 16. avgusta: izleti na Plitvička jezera, v Primorje in v Hercegovino in Bosno. Na spored se postavi eventualno tudi etnografska razstava.

Mednarodna tekma v Turinu. Kakor že dvih prejšnjih (v Pragi l. 1907. in v Luksemburgu l. 1909.) se slovensko Sokolstvo udeleži tudi V. mednarodne tekme, ki se

bo vršila letos dne 13. maja v Turinu. Vsak narod se more tekme udeležiti samo z eno vrsto. Sestajati mora iz 6 tekmovalcev ter vodnika, ki pa ne tekmuje. Za uvrstitev v slovensko vrsto se je prijavilo 15 telovadcev, skoro iz vseh slovenskih sokolskih žup. Dne 15. januarja je bila v Ljubljani v telovadnici ljubljanskega Sokola prva preizkušnja, mesec dni pred tekmo pa se izvrši izmed priglašencev definitivna uvrstitev najmožnejših tekmovalcev v tekmovalno vrsto. — Razen Čehov in Slovencev se mednarodne tekme v Turinu udeleži tudi hrvatsko Sokolstvo. Veseli nas, da bodo pri tej pomembni, težki, pa tem častnejši tekmi zastopani letos že trije slovanski narodi, med njimi dva južnoslovanska. Naj bi dosegli vsi trije narodi kar najčastnejši uspeh!

„Vadbena priloga“ našega lista. Izdaja „Vadbena priloga“ v sedanjem obsegu pri sedanjem številu naročnikov ter pri sedanjih nizki ceni lista presega gnotne moči našega glasila. Radi prevelikega deficita v lanskem letu smo se morali odločiti za zmanjšanje priloge na ta način, da jo bomo letos prinašali samo na vsaka dva meseca. Bratje! Nabirajte naročnikov, da se bomo mogli kmalu ne samo povrniti k staremu obsegu, temveč da bomo mogli prilogo še čez ta obseg povečati, kakor to zahteva resnična potreba.

Tyršev vaditeljski zbor l. 1876. Dodatno k Tyrševemu življenjepis, priobčenemu v lanskem letniku našega lista, prinašamo danes še sliko vaditeljskega (in obenem redakcijskega) zbora praškega Sokola l. 1876. Žive še bratje Chlumecký, Homola, Müller in Sršeň.

Tyršev vaditeljski zbor leta 1876.

Jar. Stýblo	Fr. Čermák
Dr. Chlumecký.	J. Müller.
A. Tlámka.	
V. Homola. Dr. Schwarz. Dr. Maydl. Dr. Mrázek.	V. Fiala. Dr. Haering. Dr. Čížek.
L. Sršeň	Dr. Tyrš.
	Jindř. Višek.

Književnost.

Sborník Sokolský za leto 1911. Izdal in založil A. V. Prágr, načelnik župe „Tyrš“ na Střed. Labi; XXVIII. letnik. Poleg običajne koledarske vsebine prinaša letošnji letnik mnogoličen strokovni del. Na prvem mestu so životospisne črtice odličnih sokolskih delavcev: Jana Křena, bivšega tajnika Č. O. S. in znamenitega sokolskega pisatelja, dr. Vojtěcha Fišera, staroste „Župe Čížkove“, in dr. Fr. Smrčke, neumornega sokolskega delavca na Moravskem. Članka „Sokolstvo v roce 1910“ in „Sokolský život“ poročata podrobno o delovanju češkega Sokolstva in o gibanju slovanskega Sokolstva sploh. Zanimivemu članku „K všeslovanské otázce jazykové“ sledi temeljiti sestavek J. Pechana „O tělocvičné soustavě“, ki dopolnjuje članek „Česká soustava tělocvičná“ v lanskem sokolskem zborniku in je važen zlasti za vaditelje. Nato je

priobčen seznam važnih sokolskih dogodkov, vodnik po Pragi, slovanski sokolski časopisi in vsesokolski zleti. Zbornik zaključujejo statistični podatki o Slovanski sokolski zvezi, Češki sokolski zvezi in o ostalem slovanskem Sokolstvu. Naposled prinaša seznam oseb, oziroma združb, katerim je bila podeljena bronasta kolajna Č. O. S., pregled neslovanskih organizacij ter seznam čeških telovadnih učiteljev na Ruskem. V zborniku je objavljenih mnogo inseratov zavednih čeških tvrdk, ki jih tudi Slovencem priporočamo. Vsled izborne strokovne in informativne vsebine je „Sborník Sokolský“ važen za vsako slovensko sokolsko društvo, imeti bi ga pa morali tudi vsi sokolski vaditelji. Stane s pošto 1 K 10 v. Naročila je pošiljati na naslov: „A. V. Prágr, redaktor Sborníka sokolského v Kolině“.

3. Vadbena ura.

(Dalje.)

C. Žene.

1. PROSTE VAJE. Časomerje: 1, 2, 3, 4. Mera: srednja.

I. oddelek.

1. Predkoračna stoja z d. not — odročiti.
2. $\frac{1}{2}$ obr. v l. v predkoračno stojo z d. — zmerni predklon — zaročiti (z d. z lokom navzgor).
3. Vzklon — $\frac{1}{2}$ obr. v l. — odnožiti z d. — drža zaročno z l., s krogom naprej in not odročiti z d.)*
4. Prinožiti z d. — priročiti.

II. oddelek — I. oddelku v drugo stran.

III. oddelek.

1. Zakoračna stoja z d. — vzročiti.
2. $\frac{1}{2}$ obr. v d. — prednožiti z d. — drža v vzročenju z l., predročiti z d.
3. Z zakorakom z d. prednožiti z l. — zaklon — odročiti.
4. Vzklon — s predkorakom z l. in s prisunkom z d. spetna stoja — z loki navzgor priročiti.

IV. oddelek — III. oddelku v drugo stran.

2. KROGI (do bokov).

I. stopnja.

1. Vzpora stojno za rok. — zanožiti z d. — drža — prinožiti — zanožiti z l. — drža — prinožiti.
2. Vzpora stojno pred rok. — prednožiti z d. — drža — prinožiti — prednožiti z l. — prinožiti.
3. Sklek stojno za rok. — suniti z d. roko v stran — drža — skrciti — suniti z l. v stran — drža — skrciti.
4. Sklek stojno pred rok. — suniti z d. v stran — drža — skrciti — suniti z l. v stran — drža — skrciti.
5. Sklek stojno za rok. — prednožiti z d. — predročiti z l. — drža — prinožiti, priročiti — prednožiti z l., predročiti z d. — drža — prinožiti, priročiti.
6. Sklek stojno pred rok. — prednožiti z d., odročiti z l. — drža — prinožiti, priročiti — prednožiti z l., — odročiti z d. — drža — prinožiti, priročiti.

*) Desna vzroči skozi predročenje obenem z obratom in šele potem odroči v loku not (na levo).

II. stopnja.

Naskokoma:

1. Vzpora — prednos z d. (l.) — prinožiti — sklek — seskok.
2. Sklek — Vzpora — prednos z d. (l.) — prinožiti — seskok.
3. Sklek — vzpora — prednos z d. — prinožiti — prednos z l. — prinožiti — seskok.
4. Sklek — vzpora — prednos z d. (l.) — prednožiti z l. (d.) in takoj seskok.
5. Sklek — vzpora — prednos z d. (l.), skrciti z l. (d.) — suniti naprej in takoj seskok.
6. Vzpora — prednos z d. (l.) — skrciti z l. (d.) — suniti z l. (d.) — v prednos obenožno in seskok.

III. stopnja.

Naskokoma:

1. Sklek — vzpora — prednos z d. (l.) — skrciti z l. (d.) — suniti z l. v prednos obenožno — seskok.
2. Vzpora — prednos — sklek — seskok.
3. Sklek — vzpora — prednos — seskok.
4. Vzpora — sklek — suniti z d. (l.) roko v stran (s krogom) — roki skrciti — vzpora — seskok.
5. = 4. do druge vzpore (potem:) — prednos z d. (l.) — seskok.
6. = 4. do druge vzpore (potem:) — prednos (obenožno) — seskok.

3. BRADLJA (v višini ramen):

I. stopnja.

Iz opore na lehteh vzpora iz obese (v podkolenu):

1. Z d. na d. lestvini — premah prednož. z d. not — z zakolebom used zanož. sonož. na d. lestvini — $\frac{1}{2}$ obr. v d. — sesed.
2. Z d. na d. lestvini — premah prednož. z d. not — used zanož. sonož. na l. lestvino — sesed s $\frac{1}{4}$ obr. v l.
3. Sonož. na d. lestvini — $\frac{1}{4}$ obr. v l. v sed sonož. — sesed prednož. sonož. v d. not — zanožka v l.
4. = 3. used zanož. na d. lestvino — s $\frac{1}{4}$ obr. v l. sesed.
5. Sonož. na d. lestvini — $\frac{1}{4}$ obr. v l. v sed sonož., sesed prednož. sonož. v d. not — z zakolebom opora ležno za rok. — seskok zanož. v d.
6. Sonož. na d. lestvini — $\frac{1}{4}$ obr. v l. v sed sonož., sesed prednož. sonož. v d. not — z zakolebom opora ležno za rok. — s predkolebom used prednož. sonož. na l. lestvino — sesed.

II. stopnja.

Iz opore na lehteh vzpora iz obese (v podkolenu):

1. Sonož. na d. lestvini — $\frac{1}{4}$ obr. v l. v sed sonož. — sesed prednožno sonož. v d. not — z zakolebom opora ležno za rok. na d. lestvini (nogi skriženi) — seskok zanož.
2. Sonož. na d. lestvini — $\frac{1}{4}$ obr. v l. v sed sonož. — sesed prednož. sonož. v d. not — z zakolebom opora ležno za rok. na d. lestvini (nogi skriženi) — s predkolebom used prednož. sonož. na d. lestvini — sesed s $\frac{1}{2}$ obr. v l.
3. Z d. na l. lestvini — kolo zanož. z l. s $\frac{1}{4}$ obr. v d. in used prednož. z l. zunaj v sed sonož. na d. lestvini — sesed prednož. sonož. v l. not — z zakolebom zanožka v d.
4. = 3. sesed prednož. sonož. v l. not — z zakolebom used zanož. sonož. na l. lestvini — sesed.
5. = 3. sesed prednož. sonož. v l. not — presed prednož. na l. lestvino — sesed s $\frac{1}{2}$ obr. v l.
6. = 5. sesed prednož. sonož. v l. not in takoj prednožka v l.

III. stopnja.

1. Vzpora iz obese z d. na l. lestvini — kolo zanož. z l. s $\frac{1}{4}$ obr. v d. in used prednož. z l. zunaj v sed prednož. sonož. na d. lestvini — sesed prednož. sonož. v l. not — z zakolebom zanožka v l. s $\frac{1}{4}$ obr. v d.
2. = 1. sesed prednož. sonož. v l. čez l. lestvino.
3. Z zakolebom obesa sonož. zadaj na d. lestvini — vzpora v sed sonož., sesed zanož., sonož., s predkolebom used prednož. sonož. na l. lestvino — $\frac{1}{4}$ obr. v d. — sesed prednož. sonož. v l. not — z zakolebom zanožka v l.
4. = 3. sesed prednož. — prednožka v d.
5. Z zakolebom obesa zanož. zadaj na d. lestvini — vzpora v sed sonož. — sesed zanož. sonož. not — s predkolebom used prednož. z d. na l. lestvino — kolo zanož. z l. s $\frac{1}{4}$ obr. v d. in used prednož. z l. v used prednož. sonož. na d. lestvini — sesed prednož. sonož. v l. not. — z zakolebom zanožka v d.
6. = 5. sesed prednožno v l. in takoj prednožka v l.
Vaje vseh treh stopenj je vaditi tudi v drugo stran.

4. KOLEBALO (dolgo):

I. stopnja.

Kolebalo je na enem koncu pritrjeno, drugi konec drži vaditeljica in koleba ž njim pri tleh:

1. Preskoki sonožno naprej in nazaj.
2. Preskoki v stran.
3. Preskoki sonožno naprej s $\frac{1}{2}$ in s $\frac{1}{4}$ obr.
4. Preskoki sonožno nazaj s $\frac{1}{2}$ in s $\frac{1}{4}$ obr.
5. Preskoki v dvojicah naprej in nazaj (telovadki poleg sebe se držita za notranji roki).
6. Preskoki v dvojicah v stran (s čelom proti sebi, držec se za roke).
Vaditeljica kroži s kolebalom:
7. Preskoki naprej, menjaje nogi.
8. Preskoki nazaj, menjaje nogi.

II. stopnja.

Vaditeljica kroži s kolebalom v smeri zaleta.

1. Preskoki naprej, nazaj ali v stran.
2. Preskoki v stran, menjaje nogi.
3. Preskoki s premeno mesta naprej in nazaj.
4. Preskoki s $\frac{1}{2}$ obr. v d. ali v l.
Vaditeljica kroži s kolebalom v nasprotni smeri zaleta.
5. Pretekati na nasprotno stran — obrat in pri naslednjem kolebu preskok naprej.
6. Ena poskakuje znotraj, druga priteče k njej, jo prime za roki in preskakujeta skupno naprej.
7. = 2. preskakujeta skupno v stran.
8. = 2. druga uteče.

III. stopnja.

Vaditeljica kroži s kolebalom v smeri zaleta.

1. Preskoki naprej šepoma.
2. Preskoki naprej s celimi obrati.
3. Preskoki nazaj s celimi obrati.
4. Preskoki naprej na eni nogi.
5. Preskoki naprej na eni nogi menoma na d. in l.

6. Preskoki v stran v dvojicah (s čelom proti sebi, držoč se za roke).
7. Dvojice pretečejo na nasprotno stran — se obrnejo in pri naslednjem kolebu preskok naprej.
8. Ena telovadka preteče, druga z nasprotni strani preskoči in uteče — obrat in izvedeta isto nasprotno.

D. Člani.

1. PROSTE VAJE.

Temeljna postava: Spetna stoja, priročiti, roki v pest. Časomerje: 1, 2, 3, 4. Mera zmerna.

I.

1. Odročiti.
2. Drža z l. — s krogom z d. dol odročiti z d. — odkoračna stoja z d.
3. Poluobrat v l. (na l. peti, s pomočjo desnih prstov) — priročiti (d. z lokom gor) — predklon — zanožiti z d. (trup in noga vodoravno).
4. Vzklon — skozi predročenje, vzročenje, odročenje priročiti — prinožiti z d.

III.

1. Skozi predročenje vzročiti — predkoračna stoja z d.
2. $\frac{1}{2}$ obr. v l. odkoračna stoja z d. — drža z l. — s krogom z d. not; vzročiti z d.
3. $\frac{1}{2}$ obr. v l. — z loki not odročiti — zaklon — prednožiti z d.
4. Vzklon — priročiti — prinožiti z d.

V.

1. a) Odročiti;
b) drža z l. — s krogom z d. dol odročiti z d. — odkoračna stoja z d.;
c) d).
2. a) $\frac{1}{2}$ obr. v l. — priročiti (d. z lokom gor) — predklon — zanožiti z d.;
b) c) d).
3. a) Vzklon — z loki dol (skozi priročenje in predročenje) vzročiti — predkoračna stoja z d.;
b) $\frac{1}{2}$ obr. v l. v odkoračno stojo z d. — drža z l., s krogom not vzročiti z d.;
c) d).
4. a) $\frac{1}{2}$ obr. v l. — z loki not odročiti — zaklon, prednožiti z d.;
b)
c) vzklon — priročiti — prinožiti z d.;
d)

V II., IV. in VI. oddelku vadimo I., III. in V. v drugo stran.

Cvetlični salon

Antona Bajca

V LJUBLJANI, Pod Trančo.

Izdeluje šopke in vence.

Priporoča se gostilna pri

„MIKUŽU“

v Ljubljani,

Kolodvorska ulica šte. 3.

FR. ŠEVČIK

puškar

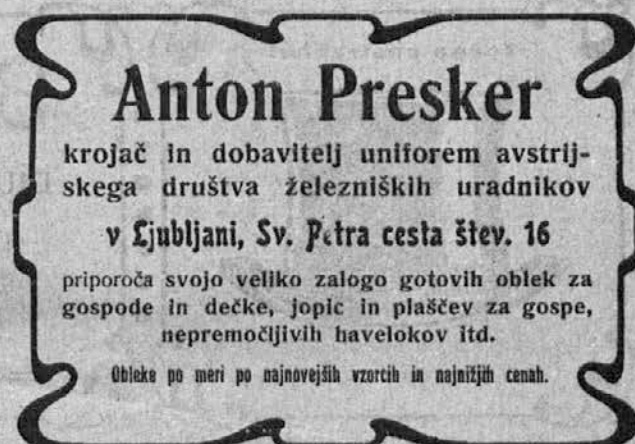
v Ljubljani, Židovska ulica 7

priporoča

svojo veliko zalogo najboljših pušk in samokresov najnovejšega sistema, ter tudi municijo in vse druge lovske priprave po najnižjih cenah.

== Popravila se izvršujejo točno. ==

Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniforem avstrijskega društva železniških uradnikov

v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 16

priporoča svojo veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plašev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah.

„Slovenskega Sokola“

letniki 1904, 1905, 1906, 1907,
1908, 1909 in 1910 so v zalogi pri

upravnistvu „Slovenskega Sokola“.

Cena vsakemu letniku 3 krone.

Vzorne kroje za te-
lovačbo in za izlete

dobavlja

strokovni sokolski zavod

Miroslava Zacha

Praga II., Sokolská tř. 35.

Priporoča se
kavarna „Evropa“

Z odličnim spoštovanjem

:: Anton Zonejc ::

FR. ČUDEN
 urar in trgovec
Ljubljana, Prešernova ulica
 priporoča
 največjo zalogo **vsakovrstnega blaga,**
sokolskih verižic in znakov po
 najnižjih cenah.
 Kolesa (biciklji) s prostim tekom
 od 100 kron naprej.
 Ceniki s koledarjem tudi po pošti
 zastoj in franko.

Svoji k svojim!

Brivski salon

S. STRMOLI

Pod Trančo (poleg Radeckega mostu)

se vlijudno priporoča bratom Sokolom za obilen
 obisk. Izdeluje vsa lasničarska dela. Slavnim so-
 kolskim in drugim društvom vlijudno uganjanja, da
 preskrbuje po naročilu ves potrebni material za
 maskiranje pri gledaliških predstavah in drugih
 priredbah.

Cene zmerno. Postrežba solidna.

Svoji k svojim!

Točna postrežba!

Blaž Jesenko
 Ljubljana, Stari trg šte. 11
 priporoča klobuke, cilindre,
 čepice, sokolske čepice,
 :: peresa, pasove i. t. d. ::
 = najnoveše fasone in po najnižjih cenah. =

Zmerne cene!

NARODNI DOM

Izvrstna
jedila.
Pristna
vina.

Zbirališče
slovenskega
Sokolstva.

Za obisk se priporoča **E. KERŽIŠNIK.**

Slovenska trgovina

FR. STUPICA

Ljubljana Marije Terezije
cesta šte. 1.

ima vedno v zalogi **poljedelske stroje, žirne**
in traverze za oboke, cement, štedil-
nike, peči, okove, cevi za vodo in vso
drugo železnino.

Ljubljanski Sokol je izdal:

„Redovne vaje“ v členu in četi, v zboru in praporu. — Cena
 1 krono 80 vinarjev (s pošto 10 vinarjev več).

„Sokolska vzgoja“ in **„Nauk o nagovoru“.** (Predavanja v
 vaditeljskem tečaju Češke sok. zveze l. 1908.) Cena 80 vinarjev (s pošto 5 vinarjev več).

Obe knjigi sta **vsakemu Sokolu neogibno potrebni.**

Knjigi pošilja proti naprejšnjemu plačilu Ljubljanski Sokol, dobiti pa ju je tudi
 v „Narodni knjigarni“ in v Schwentnerjevi knjigarni v Ljubljani.